

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

Zakon Br. 02/L-41

ZA ZAŠTITU OD POŽARA

Skupština Kosova,

Na osnovu Poglavlja 5.1. (i), (m), 5..5. (b) i 9.1.26 (a) Ustavnog Okvira za Privremenu Samoupravu na Kosovu (UNMIK-ova Uredba br. 2001/9 od 15.maja 2001.),

U cilju zaštite ljudskih života i imovine od požara i organizovanja i stavljanja u funkciju sistema za odbranu ljudskih života i imovine od požara.

Usvaja:

ZAKON ZA ZAŠTITU OD POŽARA

POGLAVLJE I
DEFINICIJE

Član 1
Definicije

U svrhu Zakona za zaštitu od požara:

“**Ministarstvo**“ podrazumeva Ministarstvo koje je odgovorno za reagovanje u vanrednim situacijama (Ministarstvo unutrašnjih poslova).

“**Departman hitne uprave (DHU)**” znači, najviša vlast za razvoj i primenu strategije hitne civilne spremnosti na Kosovu.

“**Odeljenje**” znači odeljenje unutar DHU, koje je odgovorno za pripremu plana i preduzimanje preventivnih protivpožarnih mera.

“**Vatrogasna i spasilačka stanica**“ je objekat u koji su smešteni vatrogasci sa pokretnom protivpožarnom i spasilačkom opremom, gde se odvija profesionalna delatnost u cilju stalne pripravnosti za reagovanje.

“**Vatrogasno Udruženje**” je grupa ljudi organizovana po dobrovoljnoj i profesionalnoj osnovi u cilju spašavanja ljudskih života, imovine, životinja i sredine od požara.

“**Inspektor protivpožarne preventive**” je službenik DHU-a ovlašćen da nadgleda sprovođenje mera prevencije za zaštitu od požara.

“**Redar na dužnosti**” organizuje rad na gašenju požara i spašavanju ljudskih života u hitnim slučajevima i drugim nepogodama.

“**Protivpožarna zaštita**” znači spašavanje ljudskih života, imovine, životinja i sredine ugrožene požarom i eksplozijama, pružanje tehničke pomoći u slučaju nepogoda i u opasnim situacijama, sprovođenje preventivnih mera i vršenje drugih dužnosti utvrđenih planom/merama za zaštitu od požara.

“**Preventiva**” znači sve mere i zadatke preduzete za prevazilaženje mogućnosti prouzrokavanja požara ili mere preduzete za gašenje požara/ublažavanja posledica požara.

“**Imovina**” znači objekti, delovi objekata i prostorije koje su u vlasništvu fizičkih ili pravnih lica.

“**Vlasnik**” znači fizičko ili pravno lice koje je vlasnik objekta, delova objekta ili prostorija.

“**Korisnik**” znači fizičko ili pravno lice koje je neposredni korisnik objekta, delova objekata ili prostorija.

POGLAVLJE II OPŠTE ODREDBE

Član 2

2.1. U cilju zaštite ljudskih života, imovine, životinja i sredine od požara, preduzimaju se mere i radnje za uklanjanje uzroka požara, za sprečavanje mogućnosti proširenja požara, otkrivanje uzroka i gašenje požara, utvrđivanje uzroka požara, kao i pružanje pomoći za uklanjanje posledica prouzrokovanih požarom.

2.2. Odredbe ovog zakona važe i za objekte i prostorije od posebnog interesa, ukoliko ne podležu / nisu uređene posebnim zakonom.

Član 3.

Opšte odgovornosti

Svaka osoba je obavezna da u slučaju upotrebe izvora i toplotnih materijala, svetla i ostale vrste energije, kao i u toku upotrebe zapaljivih i eksplozivnih materijala i instalacija, deluje pažljivo u cilju zaštite ljudskih života, imovine, životinja i sredine od požara i eksplozija, u cilju sprečavanja proširenja požara.

Član 4

Posebne odgovornosti

4.1. Vlasnici, odnosno korisnici objekata i drugih prostorija, kao i ostale fizičke osobe, obavezni su da preduzmu mere za zaštitu od požara, koje su predviđene ovim zakonom ili drugim podzakonskim aktima, donetih na osnovu ovog zakona, planova za zaštitu protiv požara kao i odluke centralnog administrativnog, javnog i opštinskog organa.

4.2. Pravna lica, profesionalni javni organi, organi javne i lokalne administracije, mesne zajednice i jedinice vatrogasaca obavezni su da preduzmu radnje određene odredbama ovog zakona i podzakonskim aktima donetih na osnovu ovog zakona sa njihovim sredstvima, transportnim i ostalim tehničkim sredstvima, u nameri gašenja požara, spašavanja života ljudi, životinja, imovine i sredine koja je ugrožena požarom.

POGLAVLJE III ORGANIZOVANJE PROTIVPOŽARNE ZAŠTITE

Član 5 Odgovornosti opština

- 5.1. Opština na svojoj teritoriji organizuje protivpožarnu zaštitu, stara se o sprovođenju i unapređenju mera za zaštitu od požara.
- 5.2. Skupština opštine donosi plan za zaštitu od požara na osnovu ocenjivanja opasnosti od požara, u skladu sa uputstvima koje daje ministarstvo.
- 5.3. Skupština opštine u nameri praćenja i sprovođenja plana o zaštiti od požara, najmanje jednom godišnje treba da razmotri njegovu sadržinu i oceni skladnost ovog plana sa novim urbanističkim planom, sa promenama u izgradnji, namerama izgradnje i slično. Oni takođe prate realizaciju finansijskih sredstava predviđena za zaštitu od požara.
- 5.4. Opština organizuje dimnjačarsku službu, kao i nadgleda rad usluga dimnjačara.

Član 6 Odgovornosti Ministarstva

- 6.1. Ministarstvo donosi godišnji program aktivnosti za preduzimanje mera za zaštitu od požara.
- 6.2. Ministarstvo, preko Departmana usklađuje aktivnosti opština za donošenje plana za zaštitu od požara i organizuje obučavanja vatrogasaca.
- 6.3. Ministarstvo donosi uputstva za kriterijume i metode određivanja opasnosti od požara.

Član 7 Odgovornosti privatnih subjekata

- 7.1. U cilju utvrđivanja adekvatnog organizovanja i sprovođenja mera za zaštitu od požara, objekti, delovi objekata i prostorije kategorišu se u četiri grupe sa rizikom za požar/ugroženosti od požara, u zavisnosti od tehnoloških procesa koji se u njima odvijaju, vrsta materijala koja se proizvodi, prerađuje ili skladišti, vrsta sastava materijala u gradjevini, i njihovoj važnosti.
- 7.2. Ministarstvo, administrativnim uputstvom utvrđuje kriterijume za kategorizaciju i svrstavanje objekata, delova objekata i prostorija u određene kategorije ugroženosti od požara, kao i minimalan broj vatrogasaca u službi gašenja vatre koji su odgovorni za zaštitu od vatre za objekte koji su svrstani u prvoj i drugoj grupi ugroženosti od požara.

Član 8 Kategorizacija objekata

- 8.1. Vlasnici, korisnici objekata, delova objekata i prostorija svrstanih u prvu (I) kategoriju ugroženosti, dužni su da pripreme plan za zaštitu od požara na osnovu procene o ugroženosti i da formiraju službu za zaštitu od požara od potrebnih kadrova i sredstvima neophodnim za rad i sprovođenje mera za zaštitu od požara.

8.2. Vlasnici, korisnici objekata, delova objekata i prostorija svrstanih u drugu (II) kategoriju ugroženosti od požara, dužni su da izrade plan za zaštitu od požara na osnovu procene ugroženosti od požara, da imaju dovoljan broj radnika koji mogu da vrše dežurstvo, gašenje požara i sprovođenje preventivnih mera za zaštitu od požara.

8.3. Vlasnici, korisnici objekata i prostorija svrstanih u prvu (I) i drugu (II) kategoriju ugroženosti, obavezni su da izrade plan o zaštiti od požara koji mora biti u skladu sa opštinskim planom o zaštiti od požara.

8.4. Vlasnici, korisnici objekata i prostorija svrstani u četvrtu (IV) kategoriju ugroženosti od požara, dužni su da imaju jednog nadzornika zaduženog za zaštitu od požara.

8.5. Na radno mesto radnika odgovornog za pitanja zaštite od požara, pravna lica i profesionalne službe zapošljavaju lica koja imaju završenu profesionalnu školu za vatrogasce, ili neku drugu školu tehničkog smera, ali koji bi trebalo da imaju položen profesionalni ispit za izvršavanje poslova u zaštiti od požara.

8.6. Ministarstvo donosi programe i vrsta polaganja profesionalnog ispita iz stava 5 ovog člana.

Član 9 Unutrašnji akti

9.1. Pravna lica koja su vlasnici ili korisnici objekata, delova objekata i prostorija, imajući u vidu uslove i njihove potrebe, obavezni su da u skladu sa odredbama o zaštiti od požara, sa unutrašnjim pravilnikom odrede mere i delovanja u vezi sa sprovođenjem i poboljšanjem zaštite od požara.

9.2. Ministarstvo određuje sadržaj pravilnika iz stava 1 ovog člana, koji se odnosi na zaštitu od požara.

Član 10 Dodatne obaveze

10.1. Fizičke osobe koji su vlasnici ili korisnici objekata, delova objekata i prostorija obavezni su da prema članu 8. stava 8.1. i 8.2. osim obezbeđivanja sprovođenja mera određenih planom o zaštiti od požara da donesu i predviđeni pravilnik shodno članu 9 ovog zakona.

10.2. Radnici koji imaju posebnu odgovornost prema pravnim licima i profesionalnim službama, svaki u okviru svog domena odgovornosti, odgovorni su za sprovođenje mera za zaštitu od požara a posebno za održavanje sredstava i opreme za gašenje požara u ispravnom stanju, kao i za informisanje radnika o opasnostima od požara na njihovim radnim mestima.

Član 11

Za uklanjanje uzroka koji utiču na širenje požara ili podstiču njegovo širenje, udruženje za osiguranje je dužno da prati i analizira uzroke požara, u zavisnosti od vrste osiguranja, odnosno potpisivanjem ugovora sa osiguranom strankom, kako bi predvidelo mere čiji je cilj uklanjanje tih uzroka i odgovorno je za kontrolu njihovog sprovođenja tokom perioda osiguranja.

POGLAVLJE IV MERE ZA ZAŠTITU OD POŽARA

Član 12

Ministarstvo izradjuje plan za prostorno planiranje sa aspekta zaštite od požara u saradnji sa Ministarstvom za sredinu i prostorno planiranje.

Član 13

Davanje saglasnosti

13.1. Posebne gradjevinske uslove, u smislu određivanja uslova za prostorno planiranje sa aspekta zaštite od požara utvrđuje Ministarstvo.

13.2. Za objekte za koje, po zakonu, Ministarstvo za sredinu i prostorno planiranje izdaje dozvolu za izgradnju, Ministarstvo daje saglasnost za izgradnju na osnovu uslova iz stava 1. ovog člana.

13.3. Ministarstvo, administrativnim uputstvom određuje pravila na osnovu kojih je predviđeno za koje vrste objekata se ne primenjuje stav 1. ovog člana.

Član 14

14.1. Pravna lica koja su registrovana za projektovanje su dužna da, za objekte za koje važe posebni gradjevinski uslovi, prikažu grafički predračunski i tekstualno objasne mere za zaštitu od požara predviđene u glavnom projektu, tako da se mogu proceniti odnosno predvideti mere za zaštitu od požara.

14.2. Sastavni deo glavnog projekta iz stava 14.1 ovog člana za izdavanje gradjevinske dozvole čini i dokaz o merama koje su predviđene za zaštitu od požara. U teorijskom prikazu moraju se napomeniti odredbe, odnosno tehnička praksa koje se zasnivaju na zaštiti od požara.

14.3. Pravna lica registrovana za projektovanje a koja su izradila glavni projekat, vrše kontrolu istog sa ciljem njegovog uskladjivanja sa unutrašnjim pravilnikom i izdaju dozvolu kojom se potvrđuje da su mere za zaštitu od požara predviđene u glavnom projektu i da su u skladu sa zakonom, tehničkim uslovima i normama.

14.4. Regulatorna iz stava 14.3 ovog člana je sastavni deo glavnog projekta.

Član 15

Gradjevinska dozvola za izgradnju objekata ili njihovu rekonstrukciju se izdaje samo kada Ministarstvo da svoju saglasnost da su mere za zaštitu od požara sadržane u glavnom projektu.

Član 16

16.1. Autorizovano lica iz Ministarstva učestvuju u radu komisije na tehničkom pregledu objekata koja se osniva na osnovu odredbe važećeg zakona.

16.2. Komisija iz stava 16.1 ovog člana osim drugih poslova predviđenih posebnim zakonom, potvrđuje da li su mere za zaštitu od požara obuhvaćene glavnim projektom.

16.3. Kada Ministarstvo za sredinu i prostorno planiranje da dozvolu za izgradnju ili rekonstrukciju objekata autorizovano lice iz Ministarstva izvršava zadatke predviđene u stavu 16.1 ovog člana.

16.4. Kada je tokom tehničkog pregleda objekata utvrđeno da tokom njihove izgradnje ili rekonstrukcije nisu preduzete mere za zaštitu od požara predviđene glavnim projektom, preduzimaju se radnje u skladu sa propisima iz oblasti građevine.

16.5. Tokom projektovanja i izgradnje stambenih zgrada i javnih objekata, trgovinskih centara, hotela, bioskopa, pozorišta, knjižara, pošta, bolnica, sportskih sala, koncertnih sala i drugih javnih objekata moraju se obezbediti uslovi za bezbednu evakuaciju osoba u slučaju izbijanja požara, požarne stepenice i oprema za gašenje požara.

Član 17

17.1. Za završnu izgradnju vodoravnih ili uspravnih delova prostorija, za izlaze, izlazne puteve mogu se koristiti samo materijali koji imaju posebne protivpožarne karakteristike.

17.2. Za građevinski materijal iz stava 17.1 ovog člana, kao i za završetak radova mora se obezbediti dozvola od strane zvaničnog ovlašćenog lica, službenika za zaštitu od požara koja se daje ne pregled komisiji iz člana 16 stava 16.1 ovog zakona.

17.3. Ministarstvo vrši opis uslova koji se odnose na aspekt za zaštitu od požara koji moraju da ispune materijalni kriterijum iz tačke 17.1 ovog člana.

Član 18

18.1. Vlasnici objekata, delova objekata i prostorija dužni su da održavaju u ispravnom stanju opremu, instalacije, ventilacije gasova, odžake i drugu opremu koja predstavlja opasnost za širenje požara, u skladu sa tehničkim normama, i normama i uputstvima proizvođača za koje mora posedovati dokumentaciju.

18.2. Ako se vlasnik iz stava 18.1 ovog člana ne može utvrditi, onda obaveze predviđene stavom 18.1 ovog člana postaju teret korisnika.

Član 19

Vlasnici i korisnici objekata, delova objekata i prostorija regulišu svoje obaveze iz člana 18 putem ugovora, u skladu sa važećim zakonom.

Član 20

20.1. Za instalaciju stalne opreme za zaštitu od požara ili alarma za požar, alarma za eksplozije zapaljivih gasova kao i drugu opremu koja služi za suzbijanje požara, njegovo širenje kao i eksplozija, preduzetnik je dužan da obezbedi dozvolu od pravnog lica ovlašćenog za regulisanje tih instalacija i opreme i zapisnik o izvršenoj kontroli od strane ovlašćenog pravnog lica preda na uvid komisiji iz člana 16 stava 16.1 ovog zakona.

20.2. U skladu sa stavom 20.1 ovog člana, ispravnost instalacija mora se kontrolisati najmanje jednom godišnje i to od strane ovlašćenih pravnih lica, a na osnovu tehničkih normi i instrukcija proizvođača. Tokom kontrole popunjava se kontrolni list koji sadrži informacije o izvršenoj kontroli, licu koje je izvršilo kontrolu i o tome šta je kontrolom

utvrđeno. Transportna i pokretna oprema za gašenje početnih požara kontrolišu se 2 puta godišnje (svakih 6 meseci).

20.3. Preduzetnici ovlašćene organizacije iz stava 20.1 i 20.2 ovog člana koji vrše kontrolu moraju da polože profesionalni ispit za vršenje kontrole.

20.4. Ministarstvo utvrđuje posebne tehničke i druge uslove koje ovlašćeno pravno lice mora ispuniti u skladu sa stavom 20.1 i 20.2 ovog člana.

20.5. Ministarstvo utvrđuje sadržaj programa i propisuje ispitnu proceduru u skladu sa stavom 20.3 ovog člana.

20.6. Ministarstvo daje ovlašćenje za završetak radova u skladu sa stavom 20.1 i 20.2 ovog člana.

Član 21

21.1. Proizvodnja i prevoz opreme, uređaja i sredstava za gašenje požara, upozorenje i suzbijanje širenja požara kao i druga zaštitna oprema i instalacije se utvrđuju administrativnim uputstvima.

21.2. U proizvodnji, delatnostima i službama u kojima se koriste uređaji, sredstva, oprema i instalacije za koje nisu odobrene Kosovske normative, mogu se primeniti normativi EZ.

21.3. Oprema, sredstva i uređaji iz stava 21.1 ovog člana koji se uvoze iz inostranstva mogu se staviti u promet samo ako uvoznik ima potvrdu ovlašćenog pravnog lica o ispravnosti opreme, sredstava i uređaja kao i o njihovoj usklađenosti sa svrhom namene. Za svaku uvezenu opremu, količinu delova za opremu ili za sredstva za gašenje požara, upozorenje i suzbijanje širenja požara, uvoznik je dužan da obezbedi pomenutu potvrdu, osim ako drugačije nije regulisano međudržavnim sporazumima.

21.4. Nadležni organ izdaje dozvolu kada posebne odredbe uslovljavaju da funkcionisanje i primena opreme i uređaja budu u skladu sa stavovima 21.1 do 21.3 ovog člana. Departman izdaje ovu dozvolu.

21.5. Odredbe iz stava 21.2, 21.3 i 21.4 ovog člana važe i za zaštitnu i ličnu opremu vatrogasaca koju iste koriste za suzbijanje požara i u drugim tehničkim intervencijama.

21.6. Ministarstvo izdaje ovlašćenja za vršenje radova u skladu sa stavom 21.3 ovog člana.

Član 22

22.1. Vlasnici odnosno korisnici objekata, delova objekata i prostorija dužni su da imaju opremu, sredstva i uređaje za gašenje požara.

22.2. Vrstu opreme, uređaja i sredstava iz stava 22.1 ovog člana kao i mesto za njihov smeštaj utvrđuje se posebnim propisima.

22.3. Ministarstvo izdaje administrativno uputstvo u vezi sa izborom i specifikacijom količine aparata za gašenje požara, uslova koje pravna lica trebaju ispuniti koja vrše kontrolnu delatnost, servisiranje i održavanje aparata kao i rok vršenja kontrole ispravnosti i servisiranja.

22.4. Oprema i sredstva za gašenje požara koriste se samo za svrhu za koju su namenjeni, moraju da budu u ispravnom stanju, posebno označeni i uvek spremni za korišćenje.

22.5. Kontrolu ispravnosti i servisiranja aparata iz stava 3 ovog člana mogu vršiti pravna lica, kao i profesionalne službe koje su tehnički i profesionalno osposobljene na osnovu ovlašćenja od strane Departmana.

22.6. Lica koja vrše nadzor ispravnosti aparata iz stava 22.3 ovog člana, moraju da polože profesionalni ispit za izvršavanje tih radova.

22.7. Program i ispitnu proceduru, u skladu sa stavom 22.6 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

22.8. Spisak ovlašćenih pravnih lica koja vrše radove iz člana 20, stava 20.1 i 20.2 i člana 21 stav 21.3 ovog zakona kao i subjekti iz stava 22.5 ovog člana, objavljuje se u "Službenom listu".

Član 23

23.1. U cilju sprečavanja i uklanjanja opasnosti od požara, obavezno se mora obezbediti požarno dežurstvo, odnosno alarmno-posmatračka služba kao i potrebna oprema i sredstva za gašenje požara:

- i. u objektima tokom održavanja predstava, sajмова, izložbi i sličnih događaja;
- ii. u određenim vanjskim prostorijama, u vreme kada se veruje da postoji opasnost i mogućnost izbijanja požara u takvim prostorijama (sezona žetve velikih razmera, veliki kontejneri, nacionalni parkovi, šume i slično).

23.2. Organizator je dužan da obezbedi požarno dežurstvo, odnosno posmatračko-alarmnu službu u slučajevima iz stava 23.1 tačke (i) ovog člana, a u slučajevima iz stava 23.1 tačke (ii) ovog člana, vlasnik odnosno korisnik ako se ne može utvrditi vlasnik pomenutih objekata, odnosno prostorija.

Član 24

U opštinama gde nije organizovano požarno dežurstvo, odnosno posmatračko - alarmna služba iz člana 23 ovog zakona a gde postoji mogućnost pojave požara velikih razmera, opštinski organi, na osnovu procene ugroženosti od požara, je dužno da organizuje takvu dežurnu službu.

Član 25

25.1. Tehnološki procesi u kojima se koriste ili proizvode zapaljive tečnosti ili gasovi ili eksplozivne materije, mogu se vršiti samo u objektima ili delovima objekata koji su odvojeni od drugih proizvodnih delova ili skladišta objekta sa pregradama otpornim na požar koje onemogućavaju širenje požara.

25.2. Tehnološki procesi iz stava 25.1 ovog člana kao i radovi sa otvorenom vatrom u blizini zapaljivih tečnosti i gasova, eksplozivnih i drugih materija koji mogu prouzrokovati požar, organizuju se na način koji omogućava eliminisanje požara, odnosno svođenje opasnosti na najmanju moguću meru, u zavisnosti od prirode i uslova rada.

25.3. Objekti iz stava 25.1 ovog člana mogu se izgraditi samo na mestima gde njihova izgradnja ne ugrožava sigurnost postojećih zgrada i prostorija u okolini.

POGLAVLJE V VATROGASNE STANICE I UDRUŽENJA

Član 26

26.1. Vatrogasne stanice i dobrovoljna vatrogasna udruženja osnivaju se sa namerom učešća u gašenju požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom i eksplozijama, pružanja tehničke pomoći u nepogodama i opasnim situacijama, ponude tehničke pomoći u incidentima i opasnim situacijama, primene mera za zaštitu od požara kao i izvršavanja drugih aktivnosti predviđenih planom za zaštitu od požara.

26.2. Vatrogasne stanice i vatrogasna udruženja vrše aktivnosti iz stava 26.1 ovog člana bez obzira o čijoj se imovini radi, a izveštaji o izvršenim aktivnostima prosledjuju se nadležnoj opštinskoj direkciji.

Član 27

Osnivanje, organizacija i druga važna pitanja za delatnost vatrogasnih stanica i dobrovoljačka udruženja regulisaće se administrativnim uputstvom izdatim od Ministarstva na osnovu ovog zakona.

Član 28

28.1. Ako Opština proceni da je visok stepen opasnosti od izbijanja požara zbog industrijskih faktora ili drugih radnih procesa, vatrogasne jedinice se mogu osnovati i u ostalim naseljima i zajednicama.

28.2. Ministarstvo utvrđuje kriterijume za organizovanje vatrogasnih spasilačkih jedinica za preduzeće i naselja.

28.3. Dve ili više Opština ili industrijskih preduzeća mogu da osnuju zajedničku vatrogasnu jedinicu sposobnu za intervenisanje, ukoliko geografski položaj omogućuje takvo rešenje.

Član 29

Skupštine opština dve ili više opština mogu osnovati zajedničke vatrogasne jedinice, pravnim aktom o osnivanju vatrogasne jedinice, kojim se takođe utvrđuju odgovornosti u polju delovanja, unutrašnja organizacija, tehnička oprema, prava i dužnosti i način finansiranja.

Član 30

30.1. Preduzeća koja proizvode, preradjuju i skladište zapaljive i eksplozivne materije, gasove i druge visoko zapaljive materije, dužna su da imaju vatrogasnu jedinicu i na to su obavezana odlukom Skupštine Opštine, bez obzira da li vatrogasna jedinica postoji ili ne.

30.2. Preduzeća iz stava 30.1 ovog člana dužna su da obučavaju svoje zaposlene da prepoznaju opasnosti od požara i eksplozija, da koriste alate i prateća sredstva i da uspešno koriste instalacije "S" za izvršavanje, tokom požara.

Član 31

Vatrogasnim i spasilačkim stanicama rukovodi starešina koji ima adekvatnu spremu i koji je stručno osposobljen za rukovodjenje vatrogasnom stanicom.

Član 32

U vatrogasnoj stanici mogu se zaposliti lica koja, osim opštih uslova, moraju imati završenu srednju školu i koja nisu starija od 35 godina, a u slučaju da se po prvi put angažuju u takvu službu moraju psiho-fizički biti sposobni za rad u toj službi. Psiho-fizičku sposobnost utvrđuje posebna komisija odgovarajuće Institucije.

Član 33

U vršenju radova u oblasti suzbijanja požara ne mogu se angažovati lica koja nisu profesionalno osposobljena za gašenje požara.

Član 34

34.1. Tokom vršenja zadataka zaštite od požara, departman pruža profesionalnu pomoć, daje profesionalna uputstva i vrši nadzor pružanja ovih usluga vatrogasnim i spasilačkim službama.

34.2. Jedinice vatrogasne i spasilačke službe dužne su da vode evidenciju i informišu Departman o izvršavanju svojih obaveza.

Član 35

Radnici jedinice vatrogasne i spasilačke službe imaju svoju uniformu koja je jedinstvena na čitavoj teritoriji Kosova. Tokom gašenja požara i spašavanja ljudi i njihove imovine, radnici moraju da budu opremljeni zaštitnom opremom kako je propisano administrativnim uputstvom.

POGLAVLJE VI GAŠENJE POŽARA

Član 36

Vlasnici, korisnici objekata, delova objekata i prostorija i svako lice koje uoči direktnu opasnost od izbijanja požara ili vidi požar, dužni su da uklone opasnost, odnosno ugase požar ako se to može uraditi bez opasnosti po njih same ili druga lica. Ako lice ne može da to uradi samo, dužno je obavestiti najbližu vatrogasnu stanicu, najbližu stanicu KPS-a ili centar za posmatranje, uzbunjivanje i informisanje.

Član 37

Način organizovanja i rukovodjenje akcijom gašenja požara i tehnička intervencija regulišu se administrativnim uputstvom.

POGLAVLJE VII
NADZOR SPROVODJENJA MERA ZA ZAŠTITU OD POŽARA

Član 38

38.1. Nadzor i inspekcija sprovođenja mera za zaštitu od požara u objektima, postrojenjima i na uređajima od posebne važnosti vrše inspektori za zaštitu pri Departmanu.

38.2. Nadzor i inspekcija sprovođenja mera za zaštitu od požara u objektima, postrojenjima, i na uređajima koji nisu od posebne važnosti vrše inspektori Opštinskih direkcija za civilnu zaštitu i emergentnu pripravnost.

38.3. Nadzor sprovođenja mera protivpožarne zaštite u šumama vrše inspektori šumarstva koji u vršenju ovih dužnosti imaju ovlašćenja inspektora za protivpožarnu zaštitu Opštinskih direkcija.

38.4. Nadzor sprovođenja protivpožarnih mera u poljoprivredi vrše inspektori poljoprivrede koji u vršenju ovih dužnosti imaju ovlašćenja inspektora za protivpožarnu zaštitu Opštinskih direkcija.

Član 39

39.1. Odlukom nadležnog opštinskog organa, uz prethodnu saglasnost Ministarstva, za određene radove kontrole mera predviđenih za zaštitu od požara, koje su određene ovim zakonom i uputstvima donetih na osnovu zakona mogu se ovlastiti vatrogasne i stanice za spašavanje kao i udruženja vatrogasaca.

39.2. Odlukom iz stava 39. 1 ovog člana, definiše se:

- i. vrsta objekata, delova objekata i otvorenih prostorija koji su obuhvaćeni kontrolom,
- ii. način i procedura vršenja kontrolnih radova,
- iii. način informisanja kompetentnih direkcija za hitne intervencije o neispravnostima utvrđenim tokom kontrole,
- iv. Uslove koje u smislu stručne spreme trebaju ispuniti lica koja vrše kontrolu.

39.3. Ministarstvo utvrđuje formu identifikacionih kartica kojima se utvrđuje identitet lica ovlašćenih za vršenje inspeksijskih poslova.

Član 40

40.1. Posao inspektora Departmana može vršiti lice koje ima visoku stručnu spremlu, odnosno višu stručnu spremlu tehničkog profila ili slično i položen stručni ispit.

40.2. Posao inspektora u opštinskim direkcijama može vršiti lice koje ima visoku stručnu spremlu odnosno višu stručnu spremlu tehničkog profila ili slično, i koje je položilo stručni ispit.

40.3. Za svoj rad opštinski inspektor odgovara Opštinskoj direkciji za Civilnu Zaštitu i Emergentnu Pripravnost kao i Departmanu.

40.4. Sektor zaštite - je centralni nivo, koji osim svojih redovnih obaveza vrši i nadzor rada i aktivnosti opštinskog inspektora za zaštitu.

40.5. Ministarstvo administrativnim upustvom utvrđuje program i način polaganja profesionalnog ispita za inspektore, u skladu sa stavom 40.1 i 40.2 ovog člana.

Član 41

41.1. U vršenju nadzora, inspektor Opštinske direkcije i inspektor departmana imaju pravo inspekcije svih zatvorenih i otvorenih prostorija, postrojenja i opreme kao i da preuzmu druge aktivnosti za utvrđivanje sprovođenja naloženih mera za zaštitu od požara (u smislu člana 38 stava 38.1 i 38.2).

41.2. U vršenju nadzora, inspektor opštinske direkcije i inspektor departmana mogu ulaziti u kuće u potrazi za stanarima ili u slučaju uklanjanja ozbiljne opasnosti po život i zdravlje ljudi ili imovine velikih razmera.

41.3. Vlasnici, korisnici objekata, delova objekata i prostorija dužni su da inspektorima omoguće rad, da daju ispravnu dokumentaciju na uvid i pruže sve potrebne informacije.

Član 42

Ukoliko tokom vršenja nadzora inspektor opštinske direkcije i inspektor departmana utvde da se tokom izgradnje objekata ne primenjuju mere za zaštitu od požara predviđene u glavnom projektu, radovi se privremeno obustavljaju i o tome se naknadno obaveštava nadležan gradjevinski organ.

Član 43

43.1. Ukoliko tokom vršenja nadzora inspektor opštinske direkcije i inspektor departmana utvrde da je u prometu oprema za gašenje požara kao i druga sredstva koja ne ispunjavaju uslove iz člana 21 ovog Zakona, odlukom nalažu povlačenje te opreme ili sredstava iz upotrebe.

43.2. Žalba na odluku iz stava 43.1 ovog člana ne sprečava izvršenje te odluke.

Član 44

44.1. O izvršenoj kontroli, inspektor za protivpožarnu zaštitu je dužan pripremiti zapisnik.

44.2. Primerak zapisnika uručuje se vlasniku, odnosno korisniku objekta, dela objekta ili prostorije gde je izvršena inspekcija.

Član 45

Tokom vršenja inspekcije, inspektor za protivpožarnu zaštitu je dužan da saradjuje sa drugim inspekcijama, pravnim licama i profesionalnim službama.

Član 46

U vršenju kontrole, inspektor za protivpožarnu zaštitu je dužan da čuva poverljive podatke koji se na osnovu zakona ili opšteg akta smatraju državnom, zvaničnom ili poslovnom tajnom.

Član 47

47.1. U cilju sprečavanja pojave požara, omogućavanja spašavanja ljudi i imovine ugrožene požarom i gašenja požara, Ministarstvo odlukom nalaže vlasnicima, korisnicima objekata ili delova objekata i prostorija da preduzmu određene mere za zaštitu od požara utvrdjene zakonom i regulativama u skladu sa zakonom, prihvaćenim pravilima tehničke prakse, planovima za protivpožarnu zaštitu da bi:

- i. Dovedli uređjaje, instalacije ili opremu u ispravno stanje;
- ii. Rekonstruisali objekat ili određene delove prostorija u njima;
- iii. Uklonili otpatke sa otvorenih ili zatvorenih prostorija, koji su ostali nakon rada ili su uskladišteni na mestima na kojima je, posebnim zakonima to zabranjeno činiti;
- iv. Uklonili predmete iz objekata ili prostorija koji predstavljaju opasnost za izbijanje i širenje požara ili koji onemogućavaju brz i bezbedan izlaz iz objekta ili građevinskih prostorija;
- v. Održavali prohodnim sve šumske puteve sa ciljem omogućavanja pristupa vatrogasnim kolima, u svako doba;
- vi. Izvršili postavljanje nepokretnih instalacija, polupokretnih, pokretnih, i drugih neophodnih instalacija, instalacija za uzbunu i gašenje požara i druge opreme i instalacija za protivpožarnu zaštitu;
- vii. Postavili neophodne izlaze iz objekata ili delova objekata da bi se omogućio brz i bezbedan izlaz lica u slučaju požara;
- viii. Onemogućili pristup vozilima koja tokom rada mogu baciti varnice na mesta na kojima mogu izazvati požar;
- ix. Dovedli u ispravno stanje protivpožarnu opremu i sredstva za gašenje požara ili smeste opremu i sredstva na određenu lokaciju;
- x. Ukloni one elemente sa uređjaja, instalacija ili opreme koji tokom rada mogu prouzrokovati požar;
- xi. Ukloni zapaljive materije koje su dodate konstruktivnim elementima objekata ili čiji su vodoravni ili uspravni izlazni putevi prerađeni, ako ti elementi predstavljaju opasnost po izazivanje ili brzog širenje požara;
- xii. Onemogućili bacanje stvari iz vani a koje mogu prouzrokovati požar u zgradi ili otvorenoj prostoriji kojima je pristup ograničen;
- xiii. Nabavili potrebnu količinu i vrstu tehničke opreme i sredstva za uzbunjivanje i gašenje požara;
- xiv. Obezbedili protivpožarno dežurstvo u objektima ili otvorenim prostorijama;

47.2. Ministarstvo, zbog neposredne opasnosti od požara može odlukom zabraniti:

- i. Skladištenje sekundarnih materijala (repro materijala/sirovina), finalnih proizvoda ili drugih materijala u zatvorene prostorije ili skladišta;

- ii. Korišćenje otvorene vatre u zatvorenim ili otvorenim objektima (pušenje, varenje, varničenje otvorenim plamenom, otvoreni plamen, elektroinstalacije bez fuzije i slično);
- iii. Korišćenje objekata ili delova objekata, uređjaja, instalacija i druge opreme ako se njihovim prilagođavanjem ne može ukloniti mogućnost prouzrokovanja požara;
- iv. Upotrebu opreme, instalacija i sredstava osim ako nisu preduzete mere kojima se eliminiše rizik;
- v. Vršenje određenih radova u objektu ili delovima objekta, u okolini ili oblasti (bojenje, točenje zapaljivih tečnosti i gasova, paljenje boja, itd.);

47.3. Žalba na odluku iz stava 47.2 ovog člana ne sprečava njeno izvršenje.

Član 48

48.1. Departman vodi evidenciju iz oblasti protivpožarne zaštite na celoj teritoriji Kosova.

48.2. Opštinske direkcije na teritorijama na kojima su one nadležne, odgovorne su da vode evidencije iz oblasti protivpožarne zaštite na celoj teritoriji Kosova i da ove evidencije dostave Departamanu.

48.3. Ministarstvo određuje sadržaj evidencije iz stava 48.1 i 48.2 ovog člana kao i način njenog održavanja.

Član 49

Ministarsvo za sprovođenje nadzora primene mera za zaštitu od požara određenih ovim zakonom i uredbama donetim u skladu sa ovim zakonom poverava potvrđivanje izvođenja stručno - tehničkih radova (ispite, laboratorijske preglede i dr.) odgovarajućim naučnim institucijama.

POGLAVLE VIII ŠKOLOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE

Član 50

Ministarstvo u saradnju sa Ministarstvom obrazovanja, nauke i tehnologije preduzimaće potrebne mere za školovanje i osposobljavanje za poslove zaštite od požara.

POGLAVLJE IX FINANSIRANJE

Član 51

51.1. Sredstva za delatnosti i primenu posebnih mera protivpožarne zaštite iz člana 6 stav 6.1 ovog zakona obezbeđuju se iz budžeta Kosova.

51.2. Sredstva za povećanje mera protivpožarne zaštite potvrđjena planom Skupština Opština za protivpožarnu zaštitu, obezbeđuju se iz opštinskih budžeta.

51.3. Finansiranje vatrogasnih udruženja reguliše se posebnim administrativnim uputstvom.

Član 52

Vlasnici, korisnici objekata, delova objekata i prostorija, u zavisnosti od plana za protivpožarnu zaštitu i unutrašnjeg pravilnika, obezbeđuju sredstva za sprovođenje mera za protivpožarnu zaštitu.

POGLAVLJE X KAZNENE ODREDBE

Član 53

53.1. Novčanom kaznom od 300 do 3.000 € za privredni prekršaj kazni će se pravna lica:

- i. ako izdaju dozvolu za glavni projekat koji nije izrađen u skladu sa ovim zakonom, uslovima prostornog planiranja i tehničkim normativama (član 14);
- ii. ako, bez dozvole, vrše radove opisane u članovima 20, 21 i 22 ovog zakona
- iii. ako izdaju dozvolu o ispravnosti opreme, instalacije koje služe za gašenje požara i uzbunjivanje kao i drugu opremu i instalacije koje nisu u saglasnosti sa tehničkim normama iz člana 20 stav 20.1 i 20.2 i člana 21 stav 21.3.
- iv. ako vrše radove kontrole i servisiranja protivpožarnih aparata bez dozvole (član 22 stav 22.5) ili iste vrše u suprotnosti sa zakonom.

53.2. Za privredni prekršaj iz stava 53.1 ovog člana, odgovorno lice pravnog lica kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od 100 do 300 €

Član 54

54.1. Novčanom kaznom u iznosu od 100 do 1.000 € kazniće se za prekršaj pravno lice koje:

- i. ne učestvuje u gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara u skladu sa članom 4 stav 2;
- ii. ne donesi unutrašnji pravilnik kojim se utvrđuju mere i radovi vezani za regulisanje i poboljšanje protivpožarne zaštite ili ne primenjuje mere za poboljšanje protivpožarne zaštite propisane unutrašnjim pravilnikom za zaštitu od požara (član 9);
- iii. ne prati i ne analizira uzroke koji mogu dovesti do požara i podstaći njegovo širenje (član 11);
- iv. izvođač radova za preradu površina vodoravnih i uspravnih izlaza i izlaznih puteva u objektima, koji koristi građevinske materijale koji ne zadovoljavaju određene protivpožarne karakteristike (član 17);
- v. ne održava u ispravnom stanju uređaje, električnu opremu, opremu za gas, ventilacione i druge instalacije, odžake kao i drugu opremu i ako za održavanje nema dokumentaciju (član 18 stav 18.1);
- vi. ne održava u ispravnom stanju uređaje, opremu za gašenje požara i ako za održavanje nema dokumentaciju (član 18 stav 18.1)
- vii. ako instalacije nisu, najmanje jednom godišnje, kontrolisane od strane ovlašćenog pravnog lica i ako ne čuva evidenciju o izvršenoj kontroli (član 20 stav 20.2);

- viii. stavlja u promet opremu, uređaje za gašenje požara, uzbunjivanje i suzbijanje širenja požara za koju nije obezbeđena dozvola ovlašćenog pravnog lica kojom se potvrđuje njihova ispravnost (član 21 stav 21.3);
- ix. bez dozvole stavlja u promet uređaje, opremu i sredstva koja su potrebna za gašenje požara i uzbunjivanje a za koje je potrebna dozvola (član 21 stav 21.4);
- x. ne poseduje uređaje, opremu i sredstva za gašenje požara u skladu za članom 22;
- xi. ne obezbedi protivpožarno dežurstvo u formi motorizovane službe, sa odgovarajućim sredstvima i opremom za gašenje požara (član 23);
- xii. ne obavesti najbližu vatrogasnu stanicu, stanicu KPS-a kao i centar za posmatranje, uzbunjivanje i informisanje (član 36);
- xiii. ne omogući izvršenje dužnosti inspektoru za protivpožarnu zaštitu ili ako odbije da da na uvid pisanu dokumentaciju ili pruži druge potrebne informacije (član 41 stav 41.3);
- xiv. ne primenjuje mere izdate na osnovu rešenja inspektora DHU (član 43);
- xv. ne izvršava odluku izdatu od Ministarstva (član 47).

54.2. Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100 do 300 € i odgovorna lica pravnih lica.

Član 55

Novčanom kaznom u iznosu od 100 do 300 € ili zatvorskom kaznom kazniče se za prekršaj lica koja:

- i. ne učestvuju u gašenju požara i spašavanju ljudi i imovine ugrožene požarom (član 4 stav 4. 2);
- ii. ako vlasnici ili korisnici objekata, delova objekata ili prostorija ne održavaju u ispravnom stanju opremu, električne i gasne uređaje, ventilacione i druge instalacije, odžake i drugu opremu koja može izazvati požar i ako za održavanje ne poseduju dokumentaciju (član 18 stav 18.1);
- iii. ne preduzmu korake za gašenje požara ili ne obaveste o izbijanju požara (član 36);
- iv. ne omogućavaju inspektoru za protivpožarnu zaštitu vršenje njegovih dužnosti i ne daju nepohodne podatke (član 41 stav 41.3);
- v. ne izvršavaju odluke inspektora departmana i opštinskog inspektora (član 43);
- vi. ne izvršavaju odluku Ministarstva (član 47)

Član 56

56.1. Za privredni prekršaj iz člana 54 tačka iii. i iv. ovog zakona, izvršen po drugi put, osim novčane kazne izriče se i mera zabrane vršenja delatnosti u periodu od 6 meseci.

56.2. Za privredni prekršaj iz člana 54 tačka iii. i iv. ovog zakona izvršena po treći put, osim novčane kazne, izriče se i mera stalne zabrane vršenja delatnosti.

POGLAVLJE XI
PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 57

57.1. Ministarstvo izdaje odgovarajuća administrativna uputstva nakon stupanja na snagu ovog zakona.

57.2. Ministarstvo u saradnji sa odgovornim Ministarstvom, a u okviru odgovornosti predviđenih zakonom, izdaje administrativna uputstva u vezi sa bezbednošću i uslovima za zaštitu od požara za objekte sa javnim natpisima, stanove, šume i druge objekte koji nose rizik za izbijanje požara.

Član 58

58.1. Skupštine Opština su dužne da usklade planove za protivpožarnu zaštitu, član 5 stav 5.2 sa odredbama ovog zakona u roku od 6 meseci od dana stupanja ovog zakona na snagu.

58.2. Pravna lica, profesionalne službe su dužne da usklade unutrašnje pravilnike o protivpožarnoj zaštiti (član 9) sa odredbama ovog zakona u roku od 6 meseci od dana stupanja ovog zakona na snagu, uz primenu odredaba iz člana 9 stav 9.2 ovog zakona.

58.3. Ovlašćene organizacije iz člana 20 stav 20.1 i 20.2, člana 21 stav 21.3 i člana 22 stav 22.5 ovog zakona dužne su da, u roku od 6 meseci od dana donošenja administrativnih uputstava koji regulišu uslove rada inspekcija, usklade svoju delatnost sa odredbama ovih uputstava.

Član 59

Inspektor za protivpožarnu zaštitu zatečen na radnom mestu na dan stupanja ovog zakona na snagu, a koji nema stručnu spremu u skladu sa članom 40 ovog zakona, može, po zakonu, da zadrži svoju poziciju pod uslovom da stekne pomenutu spremu u roku od tri godine od dana stupanja ovog zakona na snagu.

Član 60

Na dan stupanja ovog zakona na snagu prestaje da važi Zakon o zaštiti od požara, (Službeni list Kosova br. 50/78, od 9. decembra 1978).

Član 61

Stupanje na snagu.

Ovaj zakon stupa na snagu nakon usvajanja u Skupštini Kosova i proglašenja od Specijalnog Predstavnik Generalnog Sekretara.

Zakon Br. 02/L-41
6 Aprila, 2006

Predsednik Skupštine Kosova,

Kolë Berisha